

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Jak rozmawiać z dziećmi o pieniądzu
Mgr Magdalena Wilman

Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach
7 maja 2014 r.

Organizatorzy

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

Jak rozmawiać z dziećmi o pieniądzu

Kielce 7 maja 2014

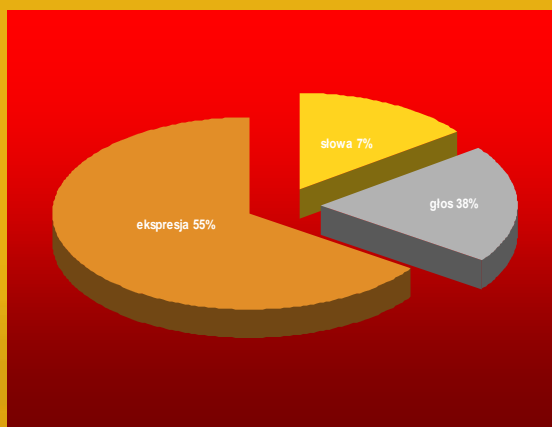
EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

Komunikacja międzyludzka

- Termin „komunikacja” pochodzi z łaciny od słowa *communicatio* i oznacza łączność, wymianę, rozmowę.
- Komunikacja interpersonalna to zarówno przekaz informacji jak i zdolność do odbioru i rozumienia tego przekazu.

Schemat komunikacji

Pierwsze wrażenie

- Pierwsze wrażenie robi się tylko raz
- Trwa kilka sekund
- Kilka słów, kilka gestów decyduje czy zrobimy dobre czy złe wrażenie
- Pierwsze wrażenie pozostaje w pamięci na zawsze i nie można go już zmodyfikować
- Najwięcej opinii negatywnych mamy o ludziach, których mało znamy

Co składa się na wygląd – 55%

- Uśmiech
- Strój
- Fryzura
- Wygląd dłoni
- Mowa ciała
- Zapach

Jak mówimy – 38%

- Barwa głosu
- Tempo mówienia
- Dykcja

Co mówimy

- Logiczność wypowiedzi
- Wiedza
- Umiejętność odpowiadania na pytania
- Zasób słów
- Nie używanie przekleństw
- Gwara regionalna?

Na jakie tematy rozmawiamy z dziećmi

- Co było w szkole?
- Odrobiłeś już lekcje?
- Zjadłeś obiad?
- Posprzątałeś pokój?

Dowiedzmy się więcej

- Pytania otwarte – możliwość opowiedzenia o sytuacji, zdarzeniu, osobie
 - Co dobrego, ciekawego cię dzisiaj spotkało?
 - Jak minął ci dzień?
- Pytania zamknięte – uzyskanie krótkiej informacji zwrotnej

Różnice w komunikacji

- Ze względu na płeć
 - Kobieta mówi
 - Mężczyzna działa
- Ze względu na usposobienie
 - Typ rozmawiający
 - Typ milczący

Rozmowa czy przesłuchanie?

- Prowadzenie rozmowy jak przesłuchanie
- Traktowanie dziecka jak dorosłego
- Rozwiązywanie problemów za dziecko

Jak mądrze rozmawiać z dzieckiem

- Poświęć dziecku jak najwięcej czasu na rozmowę a w trakcie niej bądź cierpliwy i spokojny
- Milczenie też jest dobre
- Unikaj zadawania pytań kiedy wyraźnie nie chce rozmawiać
- Rozmawiaj z poziomu dziecka

Najlepszy czas na rozmowę

- Największa sprawność intelektualna i fizyczna 9-11 rano
- Pierwszy kryzys obiadowy
- 17 po południu kryzys
- Cudowna drzemka 😊

Pieniądże ważna sprawa

- Bez pieniędzy trudno żyć
- Są ważnym elementem życia
- Dają poczucie bezpieczeństwa
- Pozwalają na zaspokojenie potrzeb
-
-
- Przypowieść Dalajlamy

Czy Polacy chętnie rozmawiają o pieniądzach?

- Im mniej ich mamy tym chętniej rozmawiamy
- Większość z nas mówi o swoich ukrytych potrzebach
- Narodowa skłonność do narzekania
- Samosprawdzająca się przepowiednia
- Pieniądże nie powinny być celem samym w sobie

Skąd rodzice mają pieniądze

- Z bankomatu(ze ściany)
- Od mamusi, tatusia
- Po prostu są i już

- Wartość pieniądza – monety czy papier

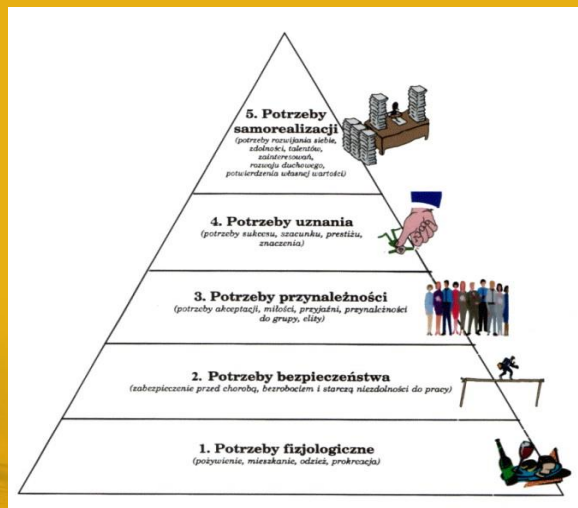
Jak kształtować właściwe postawy

- Pieniądze są ważne
- Nie wartościujemy ludzi poprzez pieniądze
- Nie zaspakajamy wszelkich potrzeb natychmiast
- Nie wszyscy ludzie mają wystarczającą ilość pieniędzy
- Uczymy oszczędzania

Jak kształtować właściwe postawy cd.

- Tłumaczymy zasady ekonomii na prostych przykładach
- Wspólnie pracujemy np. w ogrodzie, domu
- Uczymy się dzielić z innymi
- Wyprzedaże garażowe – pierwsze doświadczenie w biznesie

Piramida potrzeb Maslowa

Dobra organizacja połową sukcesu

- Planowanie wg gen. Eisenhowera

A. SPRAWY PILNE	C. SPRAWY NIEPILNE
B. SPRAWY WAŻNE	D. SPRAWY NIEWAŻNE

PLANUJEMY, WYDAJEMY, OSZCZĘDZAMY

- Konstrukcja domowego budżetu

PRZYCHODY	WYDATKI

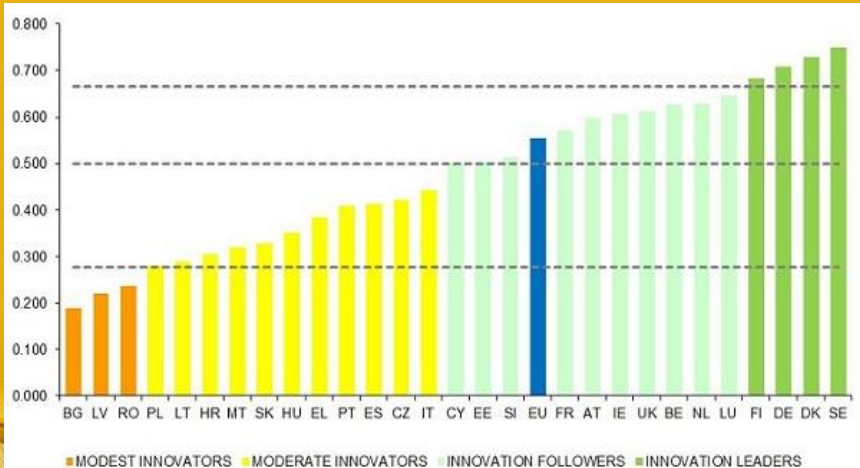
Czym skorupka za młodu nasiąknie...

- **Będę jak mama**
W pierwszych latach życia dzieci uczą się przede wszystkim kopiując zachowania dorosłych
- **Skarbonka dla malucha, konto bankowe dla nastolatka**
- **Pożyczamy pieniądze „na procent” od dziecka**
- **Praca uszlachetnia**

Wspólne zakupy – dobry przykład

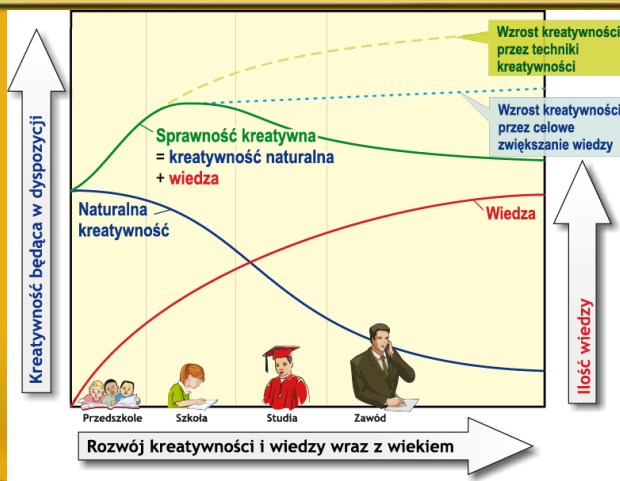
- Porównywanie cen
- Wartościowanie produktów
- Czy ta rzecz jest potrzebna?
- Natychmiastowe zaspokajanie potrzeb
- Szukanie okazji
- Sprawdzanie promocji
- Wyprzedaże sezonowe
- Dzieci do 13 roku życia nie powinny kupować za więcej niż 20zł – martwy przepis

Sumaryczny Wskaźnik Innowacyjności dla poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej według European Innovation Scoreboard 2013

25

ZALEŻNOŚĆ MIĘDZY WIEDZĄ, NATURALNĄ KREATYWNościĄ, KREATYWNĄ SPRAWNOŚCIĄ I ICH ZMIANĄ WRAZ Z WIEKIEM

Źródło: KRZYSZTOF ZASIADŁY
CENTRUM INNOWACJI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI POZNAŃ

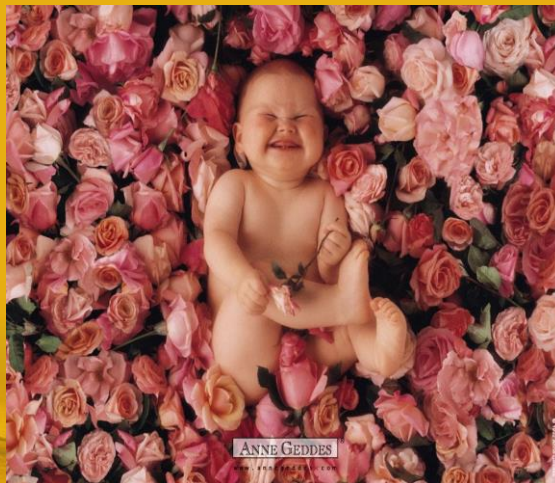
26

Twórcze myślenie - biznesowe

- Jedynie 2-3% populacji ludzkiej jest zdolne do twórczego myślenia, w tym także biznesowego

Kiedy człowiek staje się przedsiębiorczy?

CO JEST WAŻNE DLA POSTAWY PRZEDSIĘBIORCZEJ?

- ZACZNIJ WYCHOWYWAĆ SWOJE DZIECKO OD MOMENTU NARODZIN
- NAUCZ DZIECKO MARZYĆ
- POZWÓL NA ZARABIANIE PIENIĘDZY
- CHWAŁ ZA NAJMNIJSZE SUKCESY I WSPIERAJ PODCZAS PORAŹEK
- WE WŁAŚCIWYM CZASIE ODETNIJ PĘPOWINĘ

Przedsiębiorczość

- Warunkiem koniecznym i pierwotnym przedsiębiorczości ekonomicznej polegającej na utworzeniu własnego przedsiębiorstwa jest posiadanie wcześniej przez właściciela przedsiębiorczości osobistej.

Przedsiębiorczość to postawa życiowa

- Przedsiębiorczość ekonomiczna to bardzo często tworzenie czegoś z niczego, a więc powoływanie do życia firmy lub realizacja jakiegoś przedsięwzięcia bez wystarczającego kapitału

Przedsiębiorczość osobista (PO) jest funkcją wielu czynników

- **PO = F (G, IQ, IE, W, M)**
 - G – geny
 - IQ – inteligencja ogólna
 - IE – inteligencja emocjonalna
 - W – wiedza, wykształcenie
 - M - motywacja

Motywacja jest siłą napędową życia

- Na dzieci lepiej wpływa motywacja pozytywna
- Na młodzież lepiej wpływa motywacja mieszana
- Rodzaje motywacji – wewnętrzna, zewnętrzna
- Chwalimy przy wszystkich, nagany udzielamy na osobności

Jak zwiększyć automotywację

- **Deklaracja innym tego, co mamy zrobić.**
- **Analiza celów.**
- **Zaplanowanie nagrody za wykonanie celu.**
- **Wizualizacja celu**
- **Analiza pozytywnych konsekwencji zrealizowania celu.**
- **Gwarancja 5 minut - najtrudniejszy jest pierwszy krok, trzeba po prostu zacząć.**
- **Rozpoczęcie zadania od czegoś prostego.**
- **Podniesienie znajomości przedmiotu.**

Jak rozmawiać z dzieckiem o pieniądzach

- Odpowiednia postawa
- Właściwy ton głosu
- Kontakt wzrokowy

Jak rozmawiać z dzieckiem o pieniądzach

Nie licz, że szkoła nauczy Twoje dziecko radzenia sobie z finansami w życiu

- Nie spełniaj natychmiast każdej zachcianki dziecka
- Zrób listę tego, co o pieniądzach i zarządzaniu nimi Twoje dziecko wiedzieć powinno
- Zamiast mówić: „Nie kupię ci tego, bo nie mam pieniędzy”, lepiej powiedz: „Decyduję się wydać pieniądze na coś ważnego dla nas wszystkich”
- Pokazuj dziecku, że oszczędzasz pieniądze i dopinguj je, aby z każdego kieszonkowego odkładało niewielką kwotę do skarbonki

Jak rozmawiać z dzieckiem o pieniądzach

- Dawaj kieszonkowe w nominałach, które zachęcają do oszczędzania, czyli np. kilka monet lub banknotów zamiast jednego o dużym nominale
- Najlepiej zamiast wypłacać kieszonkowe w gotówce, załóż specjalne konto swojemu dziecku
- Podczas zakupów zwracaj uwagę dziecka, że ten sam towar może mieć różne ceny
- Pozwól dziecku decydować, co kupić, i rozmawiaj z nim, czy podejmuje właściwe decyzje
- Razem oglądajcie reklamy w telewizji i prasie, tłumacząc przy tym, że nadzwyczajne okazje zdarzają się bardzo rzadko.

Bezstresowe wychowanie

- ????????????????????

Ile kosztuje wychowanie dziecka?

- Jedno dziecko - jeden dom
- Najważniejsza inwestycja w życiu
- Przewidywany zwrot inwestycji

Trochę statystyki

- Ponad 5 mln Polaków to dzieci i młodzież,
- Ponad 3 mln nie ukończyło 18. roku życia,
- 2 mln jest w wieku 18-24 lat,
- Jedynie 440 tys. młodych Polaków zarabia na swoje utrzymanie,
- 22% polskich dzieci żyje w warunkach poniżej granicy ubóstwa,
- rodzice ponad 3 mln dzieci nie mogą skorzystać z odliczeń podatkowych.

Źródło: GUS, Money.pl.

Co możemy dać naszym dzieciom?

- Miłość
- Czas
- Poczucie bezpieczeństwa
- Dobre wykształcenie
- Samodzielność
- Umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach
- Dobre życie

Dziękuję za uwagę!

Magdalena Wilman